

قاچاغچییەکانی کوردایەتی، ئێوەندی مافیاکانی کوردایەتی، لە
کەمترین ماوەدا، زۆرترین سەرمايەیان کەڵەکە نەکردوووە. هەموو
ئەمانەش لە مارکەتینگ کوردایەتی و ئیستیحمارییە سیاسیی،
ئایدیەللۆژی و کولتوووریەکانیدا، بەباشیی بانگەشی بەکراوە.

ئێوەی کە باسی دێکەن و لە زمانی رێژنامە بەلجیکی و عەرەبی و
کوردییەکانەوە، تەغرید دەکەیت و کە بنەماڵەیی رەسەنی کوردایەتی
پتر لە ۶۰۰ میلیارد دۆلاریان هەیە، نەک هەر جەگەیی باوە، بەکو
مرەف دەبەت، گومان لە کەمیی ژمارەکەش بکات. بەو میکانیزمانە
عەصاب و جەردەکانی کوردایەتی دەستیان بەسەر تەواوی سەکتە
ئابوووریەکانی کوردستان و بازارە کوردستاندا گرتوووە. شار و
تەپەلەکە نەماوە، بازار و بیزنس نەماوە قەرغی نەکەن، بە ئێوە هەموو
سەرمايەگوزارییە زۆرەلاحانە هەشتا شەش صەد میلیارد دۆلار کەمە.
ئێوەی من دەم وە زیاتر جەختی لەبەکەم وە، لە مەژووی مرەفایەتییدا،
هیچ بیزنسەکی قازانجبار (profitable) ئێوەندی بیزنسی
کوردایەتی، سەروەت و سامانی کەڵەکە نەکردوو؟ ئە ئێپڵ Apple نە
سامسەنگ، نە گووگل، نە ئێکسەن مەیل، نە مایکروسەفت، نە هیچ
سەکتەکی بیزنس لە بیناسازی و بە پێشکشی، بە تەکنەلۆژیا و بە
گەشتوگوزار بە سەرمايەدار و بیلێ نەرەکانی وەلاتانی چایندە (صین)،
هیند، ئەمریکای لاتین، ئەمریکا و ئێوروپا، تەنانەت شەخەکانی
خەلیجیش، بە و رادە خەیاڵیی و بە و ماوە کەم و بە و پەسوەر
مەترسیدار، ئێوەندی فەرھوودچی، تەنانچی و شەخەکانی
کوردایەتی دەوێمەند نەبوونە.

مەکتەبی فیکری (کە بوونی نییە) کوردایەتی، چەمکی دەوێت
داگیرکارەکانی کوردستان، بە عاتیفەیی سیاسی و موناجاتی
نەژادی وە، زۆر بەکار دەھێنێت. ئەگەر سەیری مەلەفی ئابووری و
سامانی یەک بە یەک سەرانی داگیرکاری کوردستان (ھەرچەند چەمکەکی
عەقەلانی و واقعی نییە و زیاتر عاتیفیی و شاعیرانە) بکەیت،
لە حەممەرضا شا پەهلەویی (ئەستاش، ئاخواندەکانی ئەران) وە، بە
سەرچەم سەرکردە عەسکەری و سیاسیەکانی تورکیا (بە
ئەردەغانیش وە)، بە قەومیەکانی عەرەب لە سوریا (لە پەش ئەسەدی
باوەکە و بە ئەسەدی کوە)، بە رژیمی بەعث و صەدام حوسەین، تا دێگات
بە مالیکی و عەصابە سیاسیەکانی شیعی و سوننی لە عێراقدا،
سەروەت و سامانی ھەموویان (سەروەتی شەخسی)، بەسەری کەو
کە بەکەیت وە، بە سەروەتی ئوستادەکان، شەگەڵەکان، سیاسیەکان و
رائیدەکانی کوردایەتی، ناگات. لە ھەرەمی کوردایەتی، سەروەت و

سامانی هه موو کوردستان، سه رووت و سامانی شه خصیی بار نه کانی کوردایه تییه. هه رمی کوردستان، سه شاری هه یه و به شاخ و داخیه وه، به دشت و ده ریه وه، به شه قام و لا که لانی وه، به ژرخان و سه رخانی وه، پتر له نیو یان زیاتر له سه ر که میانیکانی حیزب و رائید کانی کوردایه تییه، تاپه (طا په) کردوو. دیار له ردا مه به ست له هه موو نه و مه که به فیکریانی کوردایه تییه، به موزیه ف و به نه صیه یه وه، به عادی و به ره چیه کییه وه، به شه شگه ری نه فیه ندیه و شه شگه ری که نه سه ره فیه تیزم وه، هه روها به هه موو نه وانیه یه یانویه که پارتیه و یه که تییه، کوردایه تییه ناشیرین کردوو و کوردایه تییه به شته کی پیره ز و به هایه کی به ره ز، ده زان!

له سه رده می ساوایی حکومه ته که ی کوردایه تییدا (هه ریم)، نه یار سیاسیه کانیان، ته ره ره ده کرد، به نه وه یه چنگی تیژی خه یان، زیاتر له ده سه ات گیر بکه نه، دواتر به ره بوونه گیانی یه که تر و شه سه کی خو نه یان کرد که هه زاران گه نه جی کوردستانی به سه ریه که وه ته دا کوژران، سه قته بوون، بریندار بوون، به سه ره شو نه بوون، یان له زیندان نه کاندایان له ده ست دا، وه حشیان له لاقه کران و تا نه ستاش هه نه کیان دیار نه یه و به سه ره شو نه نن. نه وه وه ای صه دان هه زار گه نه ج و پیر، ژن و پیاو، کوردستانی به جه شه و روویان له وه اتانی ره ژاوا کرد. هه موو نه وانیه کران، به نه وه بوو که ده سه اتی زیاتر و هه ژموونی زیاتریان به سه ریه که تر دا هه به ته به نه وه یه که نه تره یه کوردستان بکه نه. سه ره نه جام، نه قوامی کوردایه تییه به هه مان مه نه تا یه تییه خه گه راییه (ترایه نه یزم-tribalism) وه، کوردستانی دا به شه کرد و دوو ئیداره، دوو زنه و دوو مافیای گه وره یه دزینی سامانی سه وشته ی کوردستانی، په که وه نا و دره ژیه یان به دزترین حکومه ته دونه (حکومه ته هه ریم) دا. ماو یه کی باشیش، نه وه نه په زیه سی نه ی داوای ریه رمی سیاسیه له م ده وچه تانه ده کرد، چوو ناو حکومه ته که یان وه. نه ستا که ده ریشیان کردوو، کورد نامووسیه و حه ماسی کوردایه تییه، ره گه یان په نادات، به ره سمیه و به جور نه ته وه، بکه شه نه وه، هه شتا ده ملووسترین کادیره کانی، به حه ماسه وه بای کوردایه تییه یه قینه و پا قه! ده که نه.

له سه رده می نه ستادا و به تایه تییه له سه رده می فره شته نه وت و غازی هه رمی کوردستان دا، به تایه تریش به و تا لانییه و به و چه ته یه به رینه یه ده ستی به بره راو، له توانای سیاسیه نه خو نه ده وار کانی کوردایه تییه و په یه که وه یه شاخدا نییه، که مه یه نه به کوردایه تییه و مارکه تینگ به ده وه ته کوردیه بکه نه. نه م ره نه له سیاسیه کانه وه،

گواستراو تەو بە نوخبە بەیەتچییەکانی کوردایەتی، ئێ و نوخبانە (رمانووسەکان، شاعیرەکان، ئەکادیمیستەکان، مامستاکانی زانکە، ژڕنالیستە پرەشنامەکان... ھەموو ئەوانە ناسیەنالیزمی نەژادی، لە مرەقبوونی خستوون) سپەردراو. مەتیفی سەرکێی ئەم نوخبە رانتخەرانی، بەرژێوێکی ماددی کە لە رەگەزی رەبەو، دابین دەکەر، یان لە رەگەزی حەماقیەتی نەژادیو، ھەن دەدرێ و دەکرێ بە سیمبۆلی باڵەنی و گەورە دەکرێو، کتەبیان بە چاپ دەکرێ، خەرجیی پرژە رەشەیریەکانیان! بە دابین دەکێ، لە رەگەزی ماسەدیای پەترەدەلاری کوردایەتیو، فوویان پەدا دەکەر و بە پارێ دزراوی سامانە سروشتیەکان، مە و خە، گەلە و ئەحمەق دەکێ.

لە چەند ساڵی رابردوودا، گرووپەکانی کوردایەتی بە حوکمەان و ئەپەزێسیەنەو، بە کەنسەرەتیف و مەدەرنەو، بە عەشایەر و ئەفەندیو، بە سیاسیە پیاوکۆژەکان و ئەکادیمیستە دەپەڵەکانی نەوتەو، سەرەنجامیش بەھەموو نوخبە بەیەتچییەکانی کوردایەتیو، ھەموویان بانگەوازیان بە شیعار و قسە پووچی یەکەزێی نەتەوایی و ئیجماعی کوردیی (نەژادی) دەکرد، بە ئەوێ نەوتی کوردستان، خەماڵیی (ئەردەغانیی) بکێ، بەردەوام پەویستیان بە لاوک و قەتەرەکانی کوردایەتی و تەغریدی تووتیانە (parroting) ھەبوو کە مالیکی بودجە و موچەیی خەکی کوردستانی بەیو، ئەوانی شیعی، چاوی بەسەرکەوتنی قەبیلەکانی کوردایەتییدا ھەنایەت، بەھام تورکیای سوننی نەک ھەر سپەنسەریان بەکو دەیشیانپارێزەت! و تاکە دەروازەش کە وزەیی کوردستان بە ئەوروپا بگات! ھەروەھا شاتەشاتی ئەوێ حەشە شەعی طائفیی و کورد بە شیشدا دەکێ، بەھام دەیی سوڵمانی ئەعظەمی تورکیا، ئەوێندە گەورە و پە لە سەخاوتە کە رەگەمان پەدەات بەشەکی گەورەیی کوردستانی باشوور بخەینەو سەر بیلادی ئەصە (تورکیا) و ئەویش وەکو مەکرەم، ویلایەتەکی سەرەبەخەیی کوردیمان بە بنیات دەنەت.

حەماقەتەکانی دەوڵەتی کوردیی و ئیستیماریەکانی کوردایەتی ئەوێندە گەلەیانە و خەرا چوونە پەشەو، بەینی ۱۳ بیلین دەلار بودجەیی ساڵانەیی بەغدا بە ھەولەر، لەکەوتەو. لەبەرامبەریشدا چەندین قات لەو پارێ (بودجەیی ھەرەم) زیاتر، نەوتی کوردستان بە کەمپانیای تورکیا و ئەوانی تر دەفرەشرەت، نە داھاتەکەیی دیار، نە بودجەیی کوردستانی لە دابین دەکەر، نە موچەیی خەکی پەدەر، بەکو بە ئەنقەست، سیاسەتی برسێکردنی خەک پەڵە دەکێ و

لەبەرامبەریشدا مەلەسەکانی کوردایەتی، تا دەت قەتەر و تر دەبن و ئەکاونتی بانکەکانیان ئەوێندە مەخمە، لەترسی قەرصەنەیی نەوێوەوەتی، لەپەچینەو و دەستبەسەرگرتن، بە ھەزاران کەمیانیا، عەقاراتی گەورە، پەرژەیی زەبەلاحی جەراوجەر و پشکی کەمیانیا جیھانییەکانیان بەناوی ئەوێک لە دواي یەکەکانی نەپەتیزمی کوردایەتیو کەیو، گومانێ تەدا نییە، مەسئولە عەسکەری و سیاسییەکانی یەکەتیی، بەھەموو بە و روانگەکانیانەو، ھەموویان بە کردووە لەم تەلانی و چەتەگەرییدا بەشداری، تەنیا شتێک ھەیە کە ئەوێ بە شەکەیان لە بەشی قارونە ئەسەییەکانی کوردایەتی و بەندە مەلەیی والیی دەوێ تە کوردییەکە، کەمتر، بە دەنیایەو، بە شەکی زەریش لەو ئەپەزسیەنەیی بە کوردایەتی تەخەیرکراوون و دەکرێن، لەبارێ ئەخلاقیی و سیاسییو، بەشداری لەم چەتەگەرییدا کە رەژگارەکی زەر (بەگەر ئەستایش) بە شەوازی جەراوجەر لەناو دەوێکانی کوردایەتییدا، پەکەو بە دەوێتی کوردیی و سەرەخەیی ئابووری! دەیانەواند.

سەرەجام، ھەموو ئەو مارکەتینگەنەیی لەچەشنی، بای بای سەیکس پیکە، دواي داعش دەبین بە دەوێت، لە رەگەیی نەوێوەو، نەک ھەر بودجەیی خەمان دابین دەکەین بەکەو پارەییەکی خەیاڵیی بەسەر گەلی کورددا دەبارێ، ھەموویان تەواو ئەکەسپایەر بوون... ئەستا ئیتر، خەونی راگەیانندی مورتەزێقەخانەیی دەوێتی کوردیی، سەرلەبەر بە بنەست گەشتوو، بە درەژدان بەم دزی و تەلانی، بە درەژدان بەم جەردەیی و چەتەگەرییی نەوت و غاز، بەسەر کەسپەکان و رەگرییەکانی دەوێتی کوردیی دەکەن و پەویستە ئەو بەرەبەستەن ھەموویان لابەرێ کە بە فیتی دوژمنانی کورد (لە قەسە مەطاطیی و عاطیفییەکانی کوردایەتی)، عەرقەلە بە دروستبوونی دەوێتی کوردیی! دادەنێن. ئەم بەلەکەیی کوردایەتی، بەلەکی بەرامبەر لە ھەڵەیی شیعە- پەکەکە- ئەران-سوریا، ھەندەجار گەنجان و ھەندەک لە یەکەتییەکان دەخەنێ ناو ئەو حەلەزەنە سیاسیی و بەلەکەندی خەیاڵییو، تەنیا بە ئەوێ دەغەغەیی مەشاعیری ئیستیحماری کوردایەتی زیاتر بدەن و مارکەتینگەکانی دەوێتی کوردیی، بەرێنە قەناغەکی نوێو، بە ئەوێ بەشتی دەوێتی کوردیی و نەوتفەرشییەکە لە کزی نەدەن.

بەم پەودانگانە، دەبێ بەیەتجییەکان، رانتخەرەکان و نەژادپەرستە نەتەوێیەکان و ئەکادیمییە مەبەکان، دەمیان زیاتر چەور بەکەت. ھاوکات دەبەت، فەرەمەکان، دیبەیتەکان، ئارگیومەنتەکان، پانەلەکان، کەسەکان، ماسەدیاکان و دیوێخانەکانی حیزبە قەرزەن

جیاواژێکانی کوردایەتی (ل ھ ڕ دوو کوردستانی ع ڕ اق و ئ ڕ اندا) ،
ھ ھ موویان گ ڕ م بک ڕ ن ھ و میژدی مارک ھ تینگ ھ کانێ را بردوویان
بگ ھ ن ، ئ ھ پد ھ یتێ بک ھ ن ھ و ل ھ گ ھ ئ ھ فیسێ س ھ ر ھ کی د ھ و ھ تی
کوردییدا (ئ ھ نق ھ ر ھ) پ ھ ک ھ و ، گ ھ و خول ھ کی تر ، ل ھ م ئیستیحمارییان
در ھ ژ ھ پ ھ بد ھ ن .

هه‌ر له‌ی بناغه‌دا، ئهم ده‌وه‌وه‌ی کوردیه‌ی، وه‌کو فاکته‌ره‌کی یاریده‌ده‌ر) (Auxiliary)، ئه‌جه‌ندی سیاسی و ئایدیه‌ی له‌ژیه‌ی موخا به‌راتی تورکیا (میت)، جه‌که‌وت ده‌کات. له‌لایه‌کی، به‌ئه‌نده‌شه‌ی نه‌خ‌شه‌ی خه‌ی، که‌شه‌ی سیاسی گه‌لی کورد له‌ هه‌ردوو کوردستانی تورکیا و سوریای په‌ ده‌مه‌ست ده‌کات، له‌لایه‌کی تریشه‌وه‌ی، به‌ پاوانخوازی و هه‌ژموونگه‌ری ده‌وه‌وه‌ی تی تورکیا و حه‌له‌ی طائفیه‌یه‌که‌ی، وه‌کو کارته‌ی که‌ی فشار له‌ به‌رامبه‌ر ئه‌ران و عه‌راقدای به‌کاری ده‌ه‌نه‌ت. ئه‌وه‌ی که‌ی ئه‌قوامی کوردایه‌تی، هه‌میشه‌ی باسی طائفیه‌بوونی ئه‌ران و شیع‌یه‌ ده‌که‌ن، باسی ئه‌وه‌ی ده‌که‌ن که‌ی په‌که‌که‌ی و هه‌زه‌کانی نزیکه‌ی له‌ سیاسه‌تی په‌که‌که‌ی، له‌ حه‌له‌ی ئه‌ران و شیع‌یه‌دان، به‌شه‌کی زه‌ری به‌ داپه‌شینه‌ی ئه‌وه‌ی موو کاره‌ی موخا به‌راتی و جاسووسیه‌یه‌ی که‌ی ئهم ده‌وه‌وه‌ی و مه‌ئموره‌کانی کوردایه‌تی به‌ تورکیا، سه‌عوویه‌ی و قه‌طه‌ری ده‌که‌ن، هه‌روه‌ها به‌ به‌عشییه‌کانی عه‌راقی ده‌که‌ن.

ئەستا ئۆگەردە روونشیکارییەکی لاکان، لۆگیکە ساییکە لایجای ئیگەیییدا (Ego psychology) بەو کە نا ئی کە پەیدە گوترە گەنە وە بە فرەید (return to Freud) لۆگیکە مەعدەنە خا و خاراوەکانی کوردایەتیتدا تەکە بەکەیت، ئەمانەش بە تەونەکانی زمانەوانیی ستراکتەرییدا Structural linguistics، بەریت و فەرمانکی نوێیان لێ دروست بەکەیت، لێ کەتایشدا بە دا ئانە بەتە و تاریکەکانی کوردایەتی بە فیکر، بە مەرا، بە روئیا و بە سەردا تەپەنەنەت، دۆنیا جەنجا و وەرانیەکانی کوردایەتیت باشتەر بە دەرە کەووت. ئێوەکات، ئێوە صابانی کوردایەتی، ئێوە شەگەرە میلیشیانی شاخ و ئێوە قەشمەرانی کوردایەتیت بەرچا و دەرە ووت کە هەزاران نەخشیی دەرروونی، عوقدە ی ژیان، ئیگەکی کە مەنەیی، بەرچاوتەنگی ماددی، حەزی دەرە مەندبوونی خەرا لێ خولیا یاندا هەیە و زەرەبە یشیان، فایلی شەخسی و فیلمی پەرن (رووت) یان لای پاراستنی کوردایەتی و صەمام ئەمانی کوردایەتی هەیە کە هەمیشە وەک کارتی پەدەک، بەکار دەرەن. هەر وەها، کەین و ساتوسەودا بە ئینسانی سیاسی کورد، جامبازی بە رەشەبیر و نوخبە کە کەچیەکانی کوردەو، دەرە بەرچاوت کە چەن، راستەوخە و نا راستەوخە، بە ئاگایی بەت یان بە

حماقت بخت، پریشانی نردغان لایگی پیاوکان و توتکانی
والیدی کوردیدی هارم و، جبهه دکان.

ئێمان، دایان و گەکانی کەمپەین و مارکەتینگ کوردایەتی بگەن؟ راستەوخ و ب هێچ پەردەیک، بچنە خزمەت ئەجەندا ئایدیالیزی، سیاسیی و ئابووریەکانی نەخش و ئەحمەقەکی وەک ئۆردەغان و حکومەت سەرڕەگەییو، هەموو ئەمانەش بوو تەبیرەر دێکن کە دەبە کەسپەکان، تەگەرەکان و بەربەستەکانی دەوڵەتی کوردیی رابمەت. کەن ئەوانەیی دەبە رابمەتەن؟ ئەوانەن کە شەنگالیان ئازاد کرد و ئەوانەن کە لە قەندیلەو، غەوری ئۆردەغان و حەلفەکیان، لە کانتەنەکانی کوردستانی سووریا دا شکاندوو، لە کەتاییدا، ئەوێ کە زەر پەویستە بگوترە، ئەو هەموو درەگەورانەیی دەوڵەتی کوردیی و فەشەخانەکانی کوردایەتی کە چەندین ساڵ قازوقوینگەکانی دەیەن، عاقیبتەتەکی تەنیا لەو دا بەرجەستە دەبەتەو کە وەک دەوڵەتەکی کرەگرتە و مورتەزێقە، شەبە بەرژوو نەدییە سیاسیی و ئابووریەکانی تورکیا و شەخسی ئۆردەغان بەکات. لەم نەو نەدەشدا، مارکەتینگەکانی کوردایەتی بە تەخیری رای گشتیی، لە رەگەیی نوخەکان، بەیەتچیدەکان و نەژادپەرستەکانی کوردەو، درەژەیی هەیە. بەم پەودانگانەش، لەسەر ئەرضی واقع، بە ئەوێ دەوڵەتی کوردیی، دەوڵەتی حەماقەتخانەیی نەژادی، بە خەیاڵی شاعیرانە دروست بکەت، دەبە ئەم دەوڵەتە پەرسیدی، نەژادیانە، شەیی کوردەکانی تورکیا و سووریا بەکات.